

ЦРВЕНОАРМЕЈЦИ ОСВАЈАЈУ БЕРЛИН

У БЕРЛИНУ СУ СЕ СПОЈИЛЕ СОВЈЕТСКЕ ТРУПЕ КОЈЕ ЗАУЗИМАЈУ НЕМАЧКУ ПРЕСТОНИЦУ СА ЈУГА И ЈУГОИСТОКА

Велики број берлинских квартава и Шлеска железничка станица нису више под надистичком влашћу

ЈУЧЕ ЈЕ МАРШАЛ СТАЉИН ОБЈАВИО ТРИ ДНЕВНЕ ЗАПОВЕСТИ

У току јучерашњег дана маршал Стаљин издао је три дневне заповести

Прва је упућена трупама Првог белоруског фронта које су прешаши и офанзиву са Одре, пробиле јако утврђену немачку одбрану која је штитила Берлин са истока и напредовале од 60 до 100 километара. Оне су освојиле градове: Франкфурт на Одри, Вандали, Ораниенбург, Биркенвердер, заузеле берлинску предграђа Фридрихсфелд, Карлсхорст, Кепеник и Хенигсдорф, и продриле и берлински квартал Панков.

Друга заповест упућена је трупама Првог украјинског фронта, које су такође прешле и офанзиву, пробиле јако утврђену немачку одбрану на реци Најсе и напредовале 80 до 160 километара и освојиле градове: Котбус, Либен, Посен, Велин, Лукенвалд, Тројенбрикен, Пина, Маријенфелде, Требиш, Рангсдорф, Дидерсдорф, и продриле са југа и берлинску предграђа Телтов. Истовремено и правцу Дрездена, трупе овог фронта освојиле су градове: Јесен, Кирхајн, Фалкенберг, Милберг, Пилсниц, и избиле на реку Лабу, северозападно од Дрездена.

Трећа заповест упућена је трупама Четвртог украјинског фронта, које су, у свом даљем напредовању кроз Чехословачку, на јуриш освојиле град Опаву, важан чвор путева и јако немачки упориште.

ОПЕРАТИВНИ ИЗВЕШТАЈ СОВИНФОРМБИРОА

Москва, 24 априла

У току 24 априла северозападно од Берлина трупе Првог белоруског фронта наставиле су напредовање и заузеле градове Кремен, Флатов, Велтен и Хауен. Југоисточно од Берлина трупе овог фронта прешле су реку Даме и освојиле предграђа Адлерсхоф, Рудов, Алт-Глиннике, Бонсдорф, где су се састале са трупама Првог украјинског фронта, које надиру са југа. Истовремено водиле су трупе овога фронта уличне борбе у северном и источном делу Берлина, освојивши при томе квартаве Тегел, Витонау, Рајникендорф, Шлеску железничку станицу и квартаве северно и источно од шлеске станице.

Јужно од Франкфурта на Одри трупе овог фронта освојиле су градове Фирстенберг и Губен. У борбама 23 априла трупе овог фронта заробиле су око 3.000 немачких војника и заплениле следећи ратни материјал: 48 тенкова, око 200 пољских топова, 2.550 камиона, 88 локомотива, око 1.000 вагона, 113 стоваришта са ратним материјалом.

Трупе Првог украјинског фронта у жестоком борбама освојиле су у јужном делу Берлина следеће квартаве: Маријендорф, Ланквиц, Осдорф, Штансдорф и спојиле су се са трупама Првог белоруског фронта које су прешле реку Даме југоисточно од Берлина.

У правцу Дрездена трупе овог фронта освојиле су град Гросенхајн. У борбама 23 априла трупе овог фронта заробиле су око 6.000 немачких војника и официра и заплениле 38 тенкова. Међу заробљеницима налази се командант дивизије "Фридрих Лудвиг Јан" пуковник Берменблајн.

На осталим секторима фронта борбе локалног значаја и извијачка делатност.

У току 23 априла на свим фронтима онеспособљено је и уништено 110 немачких тенкова. У ваздушним борбама и ватром противавионске артиљерије оборено је 60 непријатељских авиона.

ДОПУНСКИ ИЗВЕШТАЈ СОВЈЕТСКОГ ИНФОРМБИРОА О ОПЕРАЦИЈАМА 23 АПРИЛА

Москва, 24 априла

Трупе Првог белоруског фронта наставиле су успешну офанзиву и продриле у Берлин, престоницу Немачке. Непријатељ се огорчено брани, али под ударима совјетских трупа напушта један положај за другим. После заобилазног маневра и одлучног јуриша заузеле је град Франкфурт на Одри, моћно немачко утврђење. Заобилазећи Берлин са севера, наше трупе су после муњевитих удараца заузеле град Биркенвердер. Надирући кроз густо насељене области, уништавајући непријатељске чворове одбране и савлађујући на своме путу многобројне препреке, наши борци су у покрету прешли преко канала Хоенлоерна. Истовремено су совјетска пеша-

дија и коњица освојиле град Ораниенбург, центар металургиске и хемиске индустрије.

„КО СЕ ПОВУЧЕ БИЋЕ СТРЕЉАН“

У северноисточном делу Берлина воде се огорчене борбе. Немци су бадили у борбу неколико пешадијских пукова и око 40 посебних батаљона. Ослањајући се на утврђења изграђена дуж железничке пруге, непријатељ је често прелазно у противнапад. После јаке артиљеријске паљбе на непријатељске положаје, наше трупе пробиле су немачку одбрану. Заузета је фабрика плина и низ градских блокова кућа. Совјетски тенкоти и пешадија, који надиру са истока, истерали су хитлеровце из града Кепеника и појачавајући своје ударе, продрили у предграђе Берлина Карлсхорит. Заузеле је аеродром и неколико фабрика.

У овим борбама непријатељ подноси тешке губитке. Војници су превуна лешева непријатељских војника и официра. Према непотпуним подацима, преко дана су спаљена и уништена 53 тенка и преко 160 непријатељских топова.

Немачка команда предузима најоштрије мере за појачање отпора својих трупа. Јуче су немачке артиљеријске јединице добиле преко радија наредбу да засну ватром немачку пешадију која се повлачила. На све моље командира јединица да се дозволи повлачење немачка команда неумољиво одговара: „Држите се по сваку цену. Ко се повуче биће стрељан“.

КАКО ЈЕ ОСВОЈЕН КОТБУС

Трупе Првог украјинског фронта наставиле су успешну офанзиву. Жестоке

Маршал Жуков

борбе водиле су се за град Котбус, јако ко утврђено упориште немачке одбране на реци Шпреви. Појачавши гарнизон града тенковском дивизијом, непријатељ је давао упоран отпор. Јаким ударцима совјетске јединице истерале су Немце из источног дела града. Истовремено наше

трупе прешле су преко реке Шпреве, заобиле Котбус са запада, а затим извршиле јуриш на град. У уличним борбама непријатељски гарнизон је разбијен и у нереду се повукао. Котбус је важан чвор саобраћајних путева. Он је раскрсница осам железничких и читавог низа друмских путева. Поред фабрика текстилне индустрије, у граду се налази 25 војних фабрика. У борбама за Котбус трупе фронта су побиле око 5000 немачких војника и официра и заплениле много трофеја, међу којима 100 тенкова и моторизованих топова. Северозападно од града Шпремберг наше трупе су уништиле опкољену немачку групу. У састав ове групе спадале су јединице десете тенковске дивизије, 88-тенковске дивизије „Фирерова стража“ и других непријатељских јединица. Само на овом подручју заробљено је преко 3000 хитлероваца.

Уништавајући непријатељске резерве које се доводе на фронт, наше јединице напредовале су у току једног дана 50 километара и том приликом наишле на јако утврђену и дубоко распоређену одбрану Немачке, која је бранила Берлин са југа. Снажним ударцима артиљерије, авијације, тенковских формација и пешадије, совјетске трупе су сломили непријатељску одбрану и продриле са југа у улице Берлина.

ОСЛОБОЂЕЊЕ ОПАВЕ

Трупе Четвртог украјинског фронта наставиле су офанзиву. Совјетске јединице напредовале су преко реке Опаве на југоисток и разгранату мрежу сталних бетонских утврђења. Нарочито огорчена борба водила се за утврђену узвишницу, која је бранила прилазе граду Опави са истока. Наше јединице блокирале су на обронцима узвишнице преко 30 бун-

гера и уништиле њихове гарнизоне. Развијајући офанзиву, трупе овог фронта отпочеле су борбе на прилазима граду Опави. Немци су у предграђима подигли низ бетонских бункера са по осам амбразура. Све зграде од камена претворене су у чворове отпора. Совјетски тенкови, са десантима пешадије, муњевитим скоком јуриле су у источни део града. Операцију вешто и одлучно, наше јуришне групе истеривале су Немце из кућа и чистиле од непријатеља један лео за другим. Јуче увече су наше јединице завршиле уништење непријатељског гарнизона и потпуно освојиле Опаву, велики индустријски град Чехословачке и важан чвор железничких и друмских путева. Само у источном делу града уништена су два батаљона немачке пешадије. Запљено је много трофеја и заробљено преко 800 немачких војника и официра.

Бродови Балтичке флоте награђене Орденом црвене заставе потопили су у јужном делу Балтичког Мора два немачка транспортна брода са укупно 12.000 тона. (ТАСС).

ДА ЛИ ЈЕ ХИТЛЕР ЈОШ УВЕК У БЕРЛИНУ?

Лондон, 24 априла

Да ли је Хитлер у Берлину није познато. Гебелс је објавио да је Хитлер у Берлину, док је немачки радио озвучио те вести као подлу лаж. Затим је демантовао тај деманти и преко радија је речено да је Хитлер не само у Берлину, већ да је и намерно да у Берлин стигну нова појачања за одбра-

САВЕЗНИЧКО НАПРЕДОВАЊЕ КРОЗ НЕМАЧКУ ФРАНЦУСКЕ И АМЕРИЧКЕ ТРУПЕ НА ОБАЛАМА ДУНАВА

Британска Друга армија опколила са три стране Бремен

Лондон, 24 априла

У јужној Немачкој савезничке трупе добро су напредовале. Француске и америчке трупе ушле су у Улм на Дунаву. Јединице америчке Седме армије, које су образовале мостобран на Дунаву код Дилингена, напредовале су преко 20 километара у правцу Аусбурга и сада се боре у његовим предграђима. Аусбург се налази више од пола пута од Улма за Минхен.

Француске трупе такође су избиле на Дунав 30 километара, јужно од Улма. Француске јединице које оперишу у Шварцвалду, заузеле су данас, поред осталих градова, и Лерах, око 7 километара северноисточно од Бааела. Поред ових великих успеха француске и америчке јединице изоловале су три велика немачка „депа“ даље на западу, и то један у Шварцвалду, други југоисточно од Штутгата и трећи северно од Улма.

Надирући са севера трупе америчке Седме армије заузеле су град Амберг и избиле на Дунав у области Регенсбурга, од кога су удаљене свега 20 километара. Трупе ове армије боре се у Чехословачкој, у Тонбруну и Долројту. Даље према југу у Немачкој, пешадија ове армије очистила је Тишинероит, пошто је наишла на жесток отпор 1.500 мађарских војника, који су се на крају предали.

Савезници добро напредују и у северној Немачкој. Пољске јединице још више су се приближиле Емдену. Британска Друга армија опколила је Бремен са три стране, и пошто је командант града одбио да се преда, британски бомбардери систематски туку град, овшећи влици по улици и зграду по зграду. Друге британске колоне које се приближавају Хамбургу пиквирирале су немачки „деп“ око места Золтау.

На спелњем току реке Лабе, трупе америчке Прве армије избиле су на реку северноисточно од града Десау. Британски бомбардери напали су Олденбург у Немачкој, и аеродроме близу данске границе. Британски бомбардери, у правци Лована, напали су данас железнички центар Балдеслоде северноисточно од Хамбурга. Авиони типа „Москито“ напали су прошле ноћи двапут Киј.

У Холандији британске трупе прешле су реке Мас, северно од Хертогенбуша, и надиру и са југа у подручја Холандије, која још држе Немци.

За последња два дана приведено је још 53.000 немачких официра и војника, што значи да је досада у току овога месеца заробљено више од милион Немца.

НЕМАЧКИ КОМАНДАНТ ГРАДА ХАЛДЕНА ПОБЕГАО У ШВЕДСКУ

Штохолм, 24 априла
Потпуковник Шилер, немачки командант града Халдена близу Шведске, побегао је с двојицом потчињених на шведску територију.

Штохолмски дописници „Тајмса“ јавља да је Шилер највиши немачки официр који се досад предао у Шведској. Он је стигао у Шведску у једном чамцу на веслање и предао се у Штромштату да би био интерниран. (Рајтер)

ВИСОКИ НЕМАЧКИ ФУНКЦИОНЕРИ У НЕУТРАЛНИМ ЗЕМЉАМА ПРОГЛАШУЈУ СЕ ЗА АНТИХИТЛЕРОВЦЕ

Париз, 24 априла
Часопис „Франс естериер“ јавља да су немачки дипломати и претставници хитлеровске штампе у Швајцарској прогласили себе за антихитлеровце. Међу тим најновијим „антихитлеровцима“ налази се немачки генерални конзул у Женеви Крауел, затим једна од највиших авиацијских личности немачког конзулата у Цириху, Граф, агаше са штампом немачког посланства у Верну Трумп, главни дописник немачке новинарске агенције (ДНВ) Рајсхгајн и други. Вероватно да ти „антихитлеровци“, који се појављују у неутралним земљама, пошту пају по инструкцијама хитлеровских вођа, који желе да имају што је могућно већи број фашистичких кадрова на страни (ТАСС)

ВОЈНИ ДОПИСНИК ТАСС-А НА ФРОНТУ ПРВЕ АМЕРИЧКЕ АРМИЈЕ

Западни фронт, 23 априла
Од војног дописника ТАСС-а:
Данас је ваш дописник стигао авионом на један од сектора Прве америчке армије.

Прелетање од Париза до одређеног места било је апсолутно мирно. У ваздуху је много америчких авиона, али ниједног немачког. На фронту Немци пружају само незнатан отпор.

На појединим секторима америчке јединице не налазе ни на какав отпор.

У великим и малим групама Немци се радо предају. (ТАСС)

РАТ НА СРЕДОЗЕМЉУ

Трупе Осме армије заузеле аеродром код Ферапе

Рим, 24 априла
Десмонд Тај, специјални дописник Рајтера при савезничком Главном стану за Средоземље, јавља да трупе Пете и Осме армије сада напредују на широким фронтима према реци По. Тачно место кретања трупа још није познато због забране доношења вести с фронта.

Жестоке борбе воде се сада у предграђима Ферапе, која је важан комуникациони центар у долини Поа. Трупе Осме армије заузеле су аеродром код Ферапе и, пошто су заобиле град са запада, избиле су на реку По на неколико места у овој области.

Немачке колоне које се повлаче у нереду према северу поново су биле нападнуте од стране савезничких ваздухопловних снага и том приликом уништено је стотине камиона. (Рајтер)

НОВИ ЗАПОВЕДНИК САВЕЗНИЧКЕ АВИЈАЦИЈЕ НА СРЕДОЗЕМЉУ

Лондон, 24 априла

Данас се званично саопштава да је дивизијски генерал Канон наименован за врховног заповедника савезничке авијације на подручју Средоземног Мора. Он

долази на место генерала Икера, који одлази на нов положај у Вашингтон.

РАТ НА ДАЛЕКОМ ИСТОКУ БОМБАРДОВАЊЕ ТОКИЈА

Супер-тврђаве поново су бомбардовале јуче индустријска предграђа Токија. Главни циљ био је фабрика авиона „Хитачи“ код Тачикаве, 30 километара западно од парске палате.

Последњи напад на област Токија извршен је 16 априла. Фабрика „Хитачи“ једна је од последњих фабрика у Јапану која још није бомбардована. У напад у је учествовало око 100 до 150 супер-тврђава. (Рајтер)

ЦРНОГОРСКА НАРОДНА СКУПШТИНА ПОЗДРАВЉА МАРШАЛА ТИТА И ПРЕТСЕДНИШТВО АВНОЈ-А

ПРЕТСЕДНИКУ НАРОДНЕ ВЛАДЕ ДЕМОКРАТСКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ МАРШАЛУ ЈОСИПУ БРОЗУ-ТИТУ

Велико дјело борбе за ослобођење народа Југославије, организовано, за почето и вођено под Твојим мудрим руководством, приводи се крају. Наша домовина, Демократска федеративна Југославија, бити ће ослобођена од фашистичких завојевачких банди. Као што су наши народи знали овако витешки војевати и извојевати слободу, тако ће под твојим руководством знати и обновити ратом опустошену домовину.

Велике тековине, које су извојеване кроз ослободилачку борбу нашег народа, примећује се једна за другом у дјелу. Данас, на Четвртог заседања црногорске народне скупштине, образована је народна влада федералне Црне Горе. Образована по први пут у историји црногорског народа истинска народна влада која ће са осталим владама федералних јединица наше домовине нове Југославије, уз тијесну сарадњу са Владом федеративне демократске Југославије и под твојим мудрим руководством учврстити велике тековине борбе и остварити бољи и срећнији живот за све народе Југославије.

Живјела народна влада на челу са претседником, Маршалом Јосипом Брозом-Титом!

Живјело братство и јединство народа Југославије!

Живјела демократска федеративна Југославија!

Живјело антифашистичко виђење народног ослобођења Југославије!

Смрт фашизму — слобода народу!

Претседник Црногорске народне скупштине

Милов Рашовић, с. р.
Секретар
Нико Павић, с. р.

ПРЕТСЕДНИШТВУ АНТИ-ФАШИСТИЧКОГ ВЕЋА НАРОДНОГ ОСЛОБОЂЕЊА ЈУГОСЛАВИЈЕ

Данас, на Четвртог заседању Црногорске народне скупштине, образована је народна влада Црне Горе. Овај за Црну Гору и црногорски народ веома крупни догађај резултат је великих тековина изражених у историском одлукама Другог заседања Антифашистичког већа Југославије, које се данас не само у Црној Гори него и у целој Југославији спроводе у живот.

За ово велико дело борили су се наши родољубиви народи са својом херојском армијом, на челу са највећим сином нашег народа, нашим највећим стратегом и војсковођом, маршалом Титом. У овој црноској борби дали смо небројене жртве, али, захваљујући тим светлим жртвама, наши народи створили су велико дело, створили су велику Југославију, изграђену на принципима pune демократије и националне равноправности

Црногорска народна скупштина, као истински претставник црногорског народа, шаљући ватрене поздраве АВНОЈ-у, једновремено шаље и своје чврсто обећање да ће чувати и учврстити велике тековине за добро и срећу нашег народа и наше домовине, федеративне демократске Југославије

Живело братство и јединство народа Југославије!

Живела демократска федеративна Југославија!

Живело Антифашистичко веће народног ослобођења Југославије!

Претседник Црногорске народне скупштине

Милов Рашовић, с. р.
Секретар
Нико Павић, с. р.